

ทะเบียนวิจัยเลขที่	39	40	12	18	831	59	02	01	11
ชื่อโครงการ	การจัดการชุดดินแม่สาย (กลุ่มชุดดินที่ 15) เพื่อการปลูกข้าวและพืชหลังเก็บเกี่ยว ในจังหวัดกำแพงเพชร Management of Mae Sai soil series (soil group No.15) for paddy rice and soybean as second crops in Kamphaeng Phet province								
กลุ่มชุดดินที่	15 ชุดดิน แม่สาย (Mae Sai series).								
ผู้ดำเนินการ	นายทวี รัตนรัตน์ Mr. Tawee Ratanarat นายไชยวัฒน์ สุภเสวตสรณ์ Mr. Chaiwat Supsvetson นายวัชรระ ถึงห์โตทอง Mr. Watchara Singtotong								

บทคัดย่อ

การจัดการชุดดินแม่สาย กลุ่มชุดดินที่ 15 เพื่อปลูกข้าวและพืชหลังเก็บเกี่ยวดำเนินการวิจัยทดลองแบบ Observation trial ในพื้นที่เกษตรกร ต.คลองขลุง อ.คลองขลุง จ. กำแพงเพชร ในปี 2539-2541 กลุ่มชุดดินนี้ มีการแพร่กระจายพบใน จ.กำแพงเพชร 95,925 ไร่ ใช้ประโยชน์ในการทำนา เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย แปรังดินแน่น การระบายน้ำเร็ว มีธาตุอาหารฟอสฟอรัส น้อย ฯลฯ ทำการวิจัยทดสอบโดยการใส่ปุ๋ยและอินทรีย์วัตถุ มี 5 คำรับการทดลอง (วิธีการ) คือ 1) แปลงเปรียบเทียบ 2) ปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 อัตรา 30 กก./ไร่ 3) ปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตรา 30 กก./ไร่ 4) ปลูกพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน) โกลบแล้วปลูกข้าว โดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตรา 5 กก./ไร่ 5) ใส่ปุ๋ยคอก 2,000 กก./ไร่ ปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตรา 15 กก./ไร่

ผลการวิจัยทดสอบพบว่าผลผลิตของข้าวเฉลี่ย 3 ปี การจัดการดินโดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อย่างเดียว อัตรา 30 กก./ไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุด 825.13 กก./ไร่ การใช้ปุ๋ย 16-20-0 อย่างเดียว อัตรา 30 กก./ไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ยรองลงมา 789 กก./ไร่ ส่วนการใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสดร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 อัตราครึ่งหนึ่ง คือ 15 กก./ไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ยข้าว 765.80 และ 750.87 กก./ไร่ ตามลำดับผลผลิตเฉลี่ยทั้ง 4 คำรับ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่มีความแตกต่างทางสถิติกับแปลงเปรียบเทียบ ซึ่งให้ผลผลิตต่ำสุด 619.87 กก./ไร่

ส่วนการปลูกถั่วเหลืองหลังเก็บเกี่ยวข้าวให้ผลผลิตเฉลี่ยต่ำ 71-80 กก./ไร่ เนื่องจากสภาพแห้งแล้ง เป็นที่ลุ่มการระบายน้ำเร็ว ยากลำบากในการจัดการดินและพืช การปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยเคมีถือว่าคุ้มค่ากับการลงทุน การใช้ปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยคอกสามารถเพิ่มความอุดมสมบูรณ์และคุณสมบัติทางกายภาพสามารถทดแทนปุ๋ยเคมีได้ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะถ้าเป็นวัสดุการเกษตรที่เกษตรกรสามารถหาได้เองในท้องถิ่น โดยไม่ต้องสั่งซื้อ